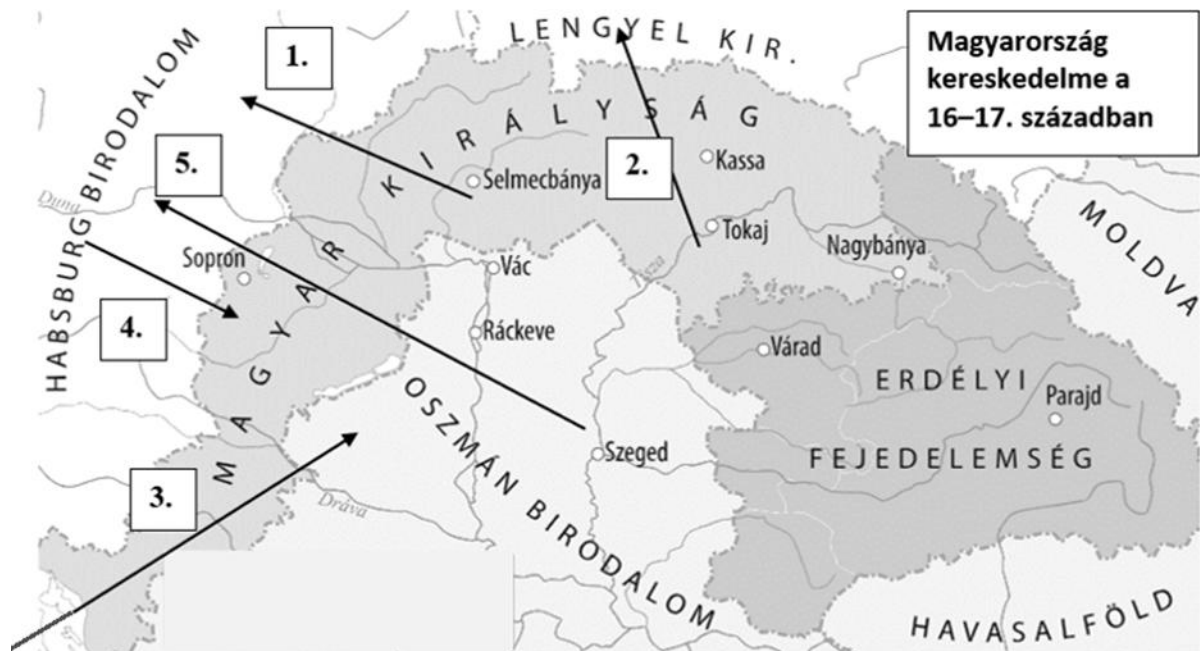

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti feladatok

3.1 A földrajzi felfedezések és következményeik

2025-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-3.1

A feladat a kora újkori Magyarország gazdaságával kapcsolatos.
Oldja meg a feladatokat a térkép vázlat és ismeretei segítségével!

Rendelje a következő árucikkekhez a térkép vázlaton sorszámokkal jelölt nyilak közül azokat, amelyek az adott árucikkkel való kereskedelem legjellemzőbb kiindulópontjait és irányait jelölik! Írja a nyilak sorszámait a táblázat megfelelő mezőibe! Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Egy sorszámot kétszer is felhasználhat. (Elemenként 0,5 pont.)

Árucikk	Sorszám
a) bor	
b) szarvasmarha	
c) luxuscikkek	
d) fémek (arany, ezüst, réz)	
e) textiláru	

f) Magyarázza meg, miért nem kezdődött meg a 16. századi Magyarországon a manufaktúrák elterjedése! Válaszában egy gazdasági okot fogalmazzon meg! (1 pont)

.....

4 pont	
--------	--

3.2 A reformáció és a katolikus megújulás Európában és Magyarországon

3.3 Törökellenes és rendi küzdelmek

2025-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-3.3

A feladat a 17. századi Magyarországhoz kapcsolódik.

Oldja meg a feladatokat a forrás és ismeretei segítségével!

„Szükséges azért, hogy a magyar nemzet, ha ettől a fennforgó vésztől meg akar szabadulni, ha magának, posteritásának [utódjainak] megmaradást kíván, tartson fegyvert kezében; de nem úgy, mint eddig, hanem jóval is másképpen. [...] Az ország tartson egy ármádát [hadsereget] lábon készen, aki mindenféle, minden órában, minden szempillantásban, télen, nyáron, oda mehessen, ahova szükség kívánja. Ez minden fundamentomja [alapja] a mi megmaradásunknak. [...] Ez az ármádia, szükséges, hogy elegendő fizetéssel és minden provisióval administráltassék [szükségessel ellássák]; oly fizetése legyen pedig a vitézeknek, hogy azzal becsületesen hóról óra beérje.” (Zrínyi Miklós, 1661)

a) Nevezze meg, mit értett Zrínyi Miklós a „fennforgó vész” kifejezés alatt! (0,5 pont)

.....

b) Nevezze meg szakkifejezéssel, milyen típusú hadsereget képzelt el Zrínyi! (0,5 pont)

.....

c) Fogalmazza meg saját szavaival, milyen előnyei lettek volna a Zrínyi által javasolt hadseregnek a bandériumhoz képest! Nevezze meg két előnyét! (Elemenként 0,5 pont.)

1.....

2.....

d) Fogalmazza meg saját szavaival, miért nem támogatták Zrínyinek a forrásban szereplő elképzeléseit a magyar rendek! (1 pont)

.....

e) Fogalmazza meg saját szavaival, miért nem támogatták Zrínyinek a forrásban szereplő elképzeléseit a császári udvarban! (1 pont)

4 pont

3.4 Erdély

3.5 Magyarország a Habsburg Birodalomban

2024-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-3.5

A feladat a Bocskai-felkeléshez kapcsolódik.

Rendelje az állításokhoz az azokat alátámasztó törvénycikkelyeket a források és ismeretei segítségével! Írja a törvénycikkelyek sorszámát a táblázat megfelelő mezőjébe! Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Egy sorszám kimarad. (Elemenként 0,5 pont.)

„2.§ [A rendek] őfenségének [Mátyás főhercegnek] a szentséges császári felség [Rudolf császár] előtt való közbenjárását alázattal a végett sürgették, hogy Őfelsége mind- azokat nekik visszaadja, hogy vallásuknak szabad gyakorlatában maradhassanak, avval élhessenek s annak örvendhessenek:

3.§ De őfenségének [Mátyás főhercegnek] a megkeresésére és figyelmeztetésére, sem kérvényükre azok, akik annak részesei lenni szándékoztak, saját nevüket aláírni nem akarták, sem azt, hogy melyik valláshoz tartoznak, be nem vallották, sem azt, hogy amiért panaszoltak, hogy mely templomokat és jövedelmeket vettek el tőlük, előadni nem akarták. [...]

5.§ Őfelsége [Rudolf császár] sem emlékezhetik arra, [...] hogy Őfelsége nekik [a rendeknek] a felhozott vallásukra nézve valami méltatlanságot okozott volna, vagy valamely templomot, avagy ennek jövedelmét [...] elvette volna.

6.§ Ő császári felsége [Rudolf császár] [...] úgy hiszi, hogy azok [a rendek] az új vallás gyakorlatának az előtérbe tolásában, az ország szabad városaival némileg összejátszanak.

7.§ Minthogy pedig a császári és királyi szent felség [Rudolf császár], [...] a szentséges római katolikus hitet és vallást őszintén vallja és azt országaiban és tartományaiban is, főképpen e Magyarországon az annyi tévtanoktól és felekezetektől megtisztítva, a mindenható Isten dicséretére és dicsőségére mindenütt felvirágoztatni és terjeszteni óhajtja.

8.§ Ezért Ő szent felsége [Rudolf császár] önkéntes elhatározásából és királyi teljes hatalmánál fogva, úgy Szent István királynak, a magyar nemzet apostolának, valamint a többi összes néhai felséges magyar királyoknak [...] az említett szent római katolikus hitre és vallásra vonatkozólag, bármely időben dicsőségesen és kegyesen kiadott és kihirdetett dekrétumait

[határozatait], végzéseit és cikkelyeit, [...] kegyelmesen helybenhagyja.

9.§ [Az uralkodó elrendeli továbbá, hogy] [...] az ország közönséges gyűlésein és ennek fontos tárgyalásain, senki a vallásügyet a közös tárgyalások késleltetésére és félbeszakítására, bármely szín és ürügy alatt büntetlenül napirendre ne hozhassa.” (Az 1604. évi törvényekből)

Állítás	Törvény- cikkely sorszama
a) A rendek érdekeik érvényesítésére kihasználták a dinasztian belüli ellentéteket.	
b) Az országgyűlés a továbbiakban nem tárgyalhatta a vallással kapcsolatos kérdéseket.	
c) A nemesek vallási követeléseit a polgárok is támogathatták.	
d) Az uralkodó egész birodalmában elkötelezte magát az ellenreformáció mellett.	
e) A protestánsok nem sorolták fel tételesen a katolikusok által visszaadandó templomokat.	
f) Az uralkodó megerősítette elődjeinek a katolikus egyházat támogató törvényeit.	

3 pont

2024-MÁJUS-MAGYAR-EMELT-3.5

A feladat a török kiűzésével kapcsolatos.

Oldja meg a feladatokat a források és ismeretei segítségével! (Elemenként 0,5 pont.)

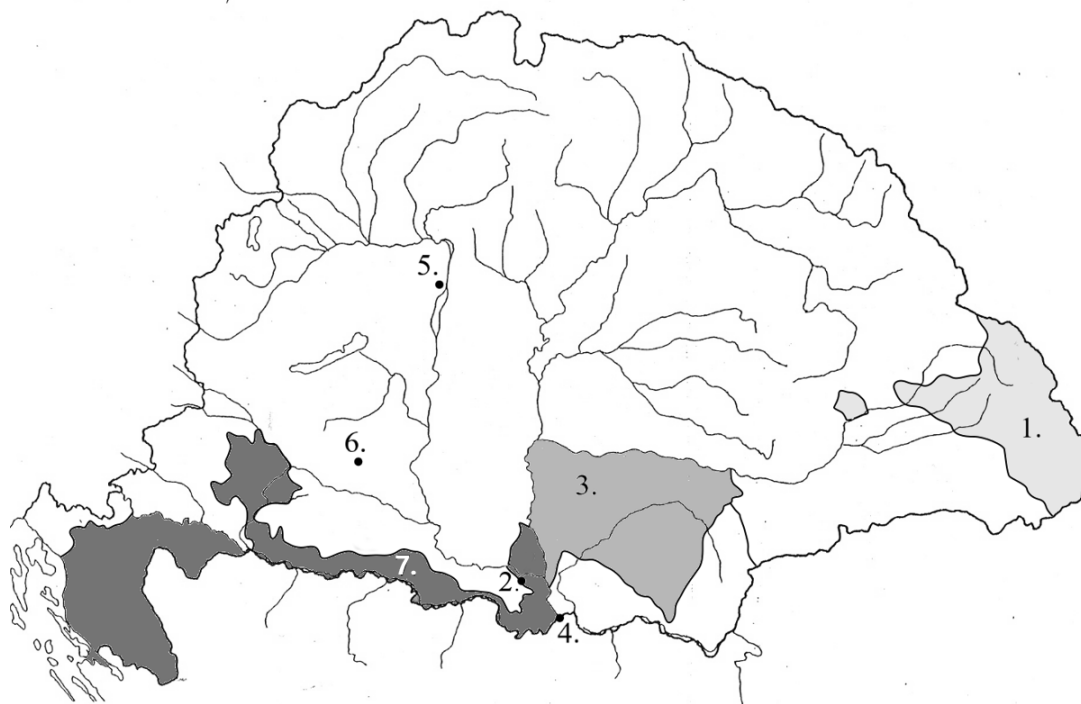

A Szent Liga (Magyarország felszabadítását célzó nemzetközi szövetség) küzdelmeit ábrázoló érme, 1684

Az egyik sas Lengyelországot, a szárnyas oroslán Velencét jelképezi. Mely államokat jelképezik az érmén a következő alakok? Írja az állam nevét a pontozott vonalra!

a) A másik sas: .....

b) A kutya: .....

Nevezze meg a török kiűzéséhez kapcsolódó térképvázlat és ismeretei segítségével azokat a sorszámmal jelölt földrajzi helyeket, amelyekre a leírások vonatkoznak! Írja melléjük a térképvázlaton található sorszámok közül a megfelelőt! *Egy mezőbe egy sorszámot írjon! Négy sorszám kimarad.*

Állítás	Település / terület neve	Sorszám
c) Az oszmán hódoltság székvárosát 1686-ban foglalták vissza a keresztény seregek.		
d) A karlócai béke értelmében Magyarországnak ez a területe török kézen maradt.		
e) Magyarország egykori déli végvárrendszerének legfontosabb várát a török a visszafoglaló háború során előbb elvesztette, majd visszafoglalta, és 1699 után is a kezén maradt.		

4 pont

3.6 A felvilágosodás